

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine.

„OBRRTNI VESTNIK“

izhaja tedensko in sicer vsak
petek ter stane:

celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka . . . Din 1—

Glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“, „Splošne zveze obrtnih
zadrug v Mariboru“ in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 9.

Nefrankirani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se ne
vračajo. Ponatiski dovoljeni le z
navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici,
podružnici v Ljubljani 10.860.

XV. letnik.

V LJUBLJANI, dne 5. februarja 1932.

Štev. 6.

Skupna zbornica — naš gospodarski ponos

Prad meseci, ko je bil sankcioniran novi obrtni zakon, ki bo stopil v veljavo z devetim prihodnjega meseca, pač ni nihče mislil na to, da bo najliberalnejša točka tega zakona ouvertura k tako nelojalni in tako nestrpljivi borbi v naših obrtniških vrstah — kar se je izkazalo že takoj prve dni. Že pradža sankcije zakona se je po nekaterih centrih vršila navdušena borba za avtonomijo obrtnih zbornic na najširši podlagi, toda vendar je bila vsa ta borba še vendar v mejah dostojnosti in je še danes, izjemoma — na žalost — dravske banovine, ki po zaslugi nekaterih ljudi prednjači v tem pogledu. Prvotna mirna oblika boja proti pristašem skupnih zbornic je iz mesta prešla na deželo, kjer je našla odraza v najostrejših — do sedaj sploh nepoznatih — nasprotjih. Zasejala je ta borba nesloga, sovravnost in odpor baš v tistem delu našega obrtništva, ki je po svojem poštenem značaju in trezni preudarnosti — proč od vseh kvarnih vplivov mesta — veljal za najboljši kader koncentrirane obrtniške sile in ki je stal vselej v ospredju zanimanja za obrtniško stvar. Da, celo tako daleč je dovela ta borba pri nas, da se na deželi po dva obrtniška tovariša drug drugemu umikata, če bi se imela srečati na poti. Žalostna resnica je, ki je razdvojila naše mogočne obrtniške vrste in ki je zasekala globoko rano nesloge, ki jo ne bo mogoče v dveh desetletjih zaceliti. Novi obrtni zakon, ki velja za enega najmodernejših in duhu časa ter obrtniškega napredka najbolj ustrežajočih, vsebuje liberalno določilo, ki daje obrtništvu popolno svobodo odločanja o vprašanju zbornic. Če je zakonodajalec vnesel to zakonsko določilo, potem se je pri tem pač dobro zavedal — upoštevajoč zahteve nekaterih južnih bratov, ki so bile iznešene na konferenci v Slav. Brodu pred leti —, da odvzame na tako liberalen način za poznejši čas od sebe vso odgovornost in se lahko sklicuje le na svojo uslužnost z upoštevanjem želja nekaterih, ki naj bodo tudi odgovorni za svoje zahteve, če so bile uslišane in če bodo mogoče tvorile podlago k ureditvi vprašanja drugačne oblike sistema zbornic.

Če so bile želje pri tem določili upravičene in če bodo (?) dosegle gotovi faktorji pri tem svoj namen, je vprašanje zase, ki se danes še ne da oceniti, v kolikor že lahko ocenimo zlo borbe za naše kraje. »Ločeno zbornico hočemo — ločeno,« (to je venomer ponavljajoči se klic male skupine obrtniških tovarišev, ki samo kriče s tem geslom, ne utegnejo pa priti na dan z nobenimi konkretnimi izjavami, kakšne bodo nove zbornice in v koliko bodo boljše od skupnih. Če nasede — na žalost — nekaj podeželskih tovarišev lepim frazam in obljubam govornikov, da bodo doklade obrtnika manjše v primeri z dosedanjimi, potem to še ni nič konkretnega. In če vidijo ti obrtniki v prividu lepih besedi in v svoji zaslepljenosti institucijo, ki bo pri najnižjih dajatvah nudila kar največje koristi in da bo dosegala največje uspehe ne da bi v interesnih stvarih bila primorana sodelovati s trgovino in industrijo, potem se pač fatalno motijo. Nikogar ni, ki bi bil na katerikoli dosedanjih zborovanj kot pobornik za ločene zbornice predložil proračun o upravljanju samostojne zbornice v primeri z dosedanjim sistemom, ker nihče ne prevzema nase velike odgovornosti, da bi moral dati kdaj poznejše odgovor za to. Dokazano je, da bi samostojna zbornica znatno obremenila na dajatvah našega obrtnika,

zlasti malega podeželskega obrtnika, dalje da bi bil ves aparat mnogo dražji in bi se v novi zbornici marsikdaj in na škodo marsikaterega obrtnika postopalo rigorozneje kot pa danes, ko imamo še skupno zbornico, na katero smo lahko upravičeno ponosni, saj jo hvalijo celo poborniki ločenih zbornic — baš nekateri izmed onih, ki so na zborovanjih najglasnejši propovadniki.

Dolgi osemdeset let je bila najbolj spoštovana ustanova, v kateri tudi v najbolj reakcionarnih časih in časih največjih političnih borb ter nasprotstev, ni nehala interesna skupnost vseh treh panog: trgovine, obrti in industrije in ki si je celo v naši mladi državi pridobila s strani vseh dosedanjih vlad kar največjo naklonjenost in upoštevanje, saj je bila vselej visoko čislana posvetovalni organ države in podrejenih oblasti. Da, celo inozemstvo se je zaupno obračalo nanjo in želelo čim tesnejšega sodelovanja z njo. Tako daleč je segal njen ugled in zato bi morali biti zlasti mi Slovenci ponosni na to, da imamo tako vzorno gospodarsko ustanovo, v kateri skozi osem decenijev dehtijo zastopniki vseh treh gospodarskih interesov v najlepši harmoniji, predpostavljajoč le skupne koristi in zasledujoč le en skupen cilj — zboljšanje našega gospodarskega položaja in vsega našega javnega življenja. Premnogi nas zavidajo te ustanove in mnogi si jo jemljejo za vzor. V sosednji češkoslovaški republiki se naravnost ogreva za skupne zbornice in pozdravljajo z največjim zadoščenjem novi zakonski osnu-

tek, dočim se je celo v moderni in tehnično na višku stoječi Nemčiji v vrstah nacionalnih ekonomov porodila živahna zahteva po združitvi do sedaj ločenih zbornic. Zahteva gre po reorganizaciji po vzorcu avstrijskega zakona, izprevideli so gospodarstveniki, da je uspešen gospodarski napredek mogoč le potom skupne ustanove, v kateri naj bo uravnovešeno razmerje med gospodarskimi interesi v treh sekcijah in po enakem proporciju zastopstva.

Vse torej sili h gospodarski skupnosti, zakaj tako narekuje težak gospodarski položaj, ki je kot vsesplošen pojav ogrožujoče stopil v ospredje vitalnih vprašanj. »Združimo se — zedinimo se v bratstvo in gospodarski slogi!« to je klic in to je zahteva težke dobe. Tudi nam je treba danes bolj kot kdaj poprej naše skupnosti, če hočemo, da ne izidemo iz gospodarskega boja kot premaganci.

Žalostna borba, ki je baš v vprašanju zbornic rodila toliko razdora in ogabne osebne borbe, se je v zadnjem času poleгла. Obrtništvo, ono dobro in plemenito slovensko obrtništvo, ki je bilo vselej najljubša opora države in stebel našega nacionalnega življenja, je vendar sprevidelo svojo usodno zmoto in je danes že povečini najvernejši zagovornik in pristaš skupne zbornice v dravski banovini, kakršno hoče na vsak način obdržati neokrnjeno do stoletnice njenega obstoja. Živahno odmeva že v naših obrtniških vrstah klic »Roke proč od naše gospodarske matice — ne razdirajte naše sile in ne vodite nas v obup. Naša zbornica je javen faktor naše gospodarske skupnosti in naše gospodarske moči!« In taka mora ostati!

Gospodarski svet

(Po načrtu zakona, ki je bil te dni predložen Narodni skupščini, bo štel 60 članov iz vrst gospodarskih strokovnjakov ter bo dajal strokovno mnenje o vseh vprašanjih gospodarskega in socialnega značaja.)

Beograd, 3. februarja M. Po pooblastilu Nj. Vel. kralja je danes minister za trgovino in industrijo g. dr. Albert Kramer predložil Narodnemu predstavništvu načrt zakona o gospodarskem svetu. S tem zakonskim predlogom se pričenja izvajanje programa, ki je bil obeležen v prestolnem govoru Nj. Vel. kralja in v adresi Narodnega predstavništva ter se zadovoljuje bitni potrebi po ustanovitvi institucije, ki bi na zahtevo kraljevske vlade dajala strokovno mišljenje o zakonskih načrtih, o načrtih uredb in pravilnikov za izvrševanje zakonov, s katerimi se regulirajo gospodarski in socialni odnosi, obsegajoč tudi vprašanja prometa, javnih financ, davkov, trošarin, carin in sličnega kakor tudi konkretna vprašanja splošne gospodarske in socialne politike. Prav tako bo imel gospodarski svet naloge, dajati strokovno mnenje o inicijativnih predlogih članov Narodnega predstavništva, ako bosta Narodna skupščina ali senat sklenila zahtevati strokovno mnenje od gospodarskega sveta. Gospodarski svet bo imel tudi pravico inicijativne pobude za načetje vseh vprašanj gospodarskega in socialnega značaja, pri tem pa bo moral dobiti za vsako tako inicijativno akcijo pristanek vlade.

Gospodarski svet bo štel 60 članov in ravno toliko namestnikov. Člani in namestniki bodo postavljeni iz vrst gospodarskih krogov in strokovnjakov v gospodarskih in socialnih vprašanjih. Člane gospodarskega sveta bo imenoval predsednik vlade po zaslišanju ministrskega sveta. Za kmetijstvo in šumarstvo

je predvidenih v zakonskem načrtu 24 članov, za trgovino, industrijo, obrt, pomorstvo, bankarstvo in rudarstvo 16 članov, iz vrst delavcev in zasebnih nameščencev bo imenovanih v gospodarski svet 5 članov, ostalih 15 članov pa bo imenovan iz vrst javnih delavcev in strokovnjakov (prosvetnih delavcev, inženjerjev, zdravnikov in novinarjev). Zastopniki za kmetijstvo, šumarstvo, trgovino, industrijo, obrt, pomorstvo, bankarstvo, rudarstvo ter zastopniki delavcev in zasebnih nameščencev bodo imenovani v prvi vrsti iz vrst stanovskih organizacij, v kolikor take organizacije obstojajo, ter iz vrst strokovnjakov.

Gospodarski svet se bo sestajal k rednemu zasedanju vsako leto na dan 1. oktobra, izredne seje pa bodo sklicane na poziv vlade ali kadar bo to sklenil izvršni odbor gospodarskega sveta in bo vlada tak sklep potrdila. Na prvi plenarni seji se bo gospodarski svet konstituiral ter izvolil predsedništvo, izvršni odbor, druge potrebne odbore ter določil poslovni red. Predsedništvo gospodarskega sveta bo sestajalo iz predsednika, treh podpredsednikov in dveh tajnikov, izvršni odbor pa iz predsedništva in sedmih članov, ki jih izvoli plenum gospodarskega sveta.

Izvršni odbor bo vršil vse posvetovalne funkcije gospodarskega sveta, kadar plenum gospodarskega sveta ne bo zasedal. Predsednik gospodarskega sveta bo vsako došlo vprašanje dostavil vsem članom gospodarskega sveta. Na osnovi zbranega gradiva in podanih mnenj bo izvršni odbor formuliral o vsakem vprašanju stališče gospodarskega sveta. Gospodarski svet ima pravico pozvati k sodelovanju tudi strokovnjake-specialiste za posamezna vprašanja, ki bodo imeli v gospodarskem svetu pravico, da posegajo v razprave.

Prvi državni proračun

Beograd, 3. febr. Finančni minister dr. Giorgjević je sprejel v svojem kabinetu novinarje in jim podal naslednjo izjavo:

Predlog proračuna državnih izdatkov in dohodkov za leto 1932/33, ki je bil danes izročen Narodnemu predstavništvu, znaša v skupni vsoti Din 11.400.000.000. Glede tehnične sestave obsega tudi novi predlog proračuna kakor so vsi dosednji proračuni izdatke in dohodke splošne državne administracije ter izdatke in dohodke državnih gospodarskih podjetij.

Predlog proračuna državne administracije znaša 7.550.907.708 Din, predlog proračuna državnih podjetij pa 3.849.092.292 Din.

Sedanji proračun za leto 1931/32 je bil odobren v skupnem iznosu Din 13.210.303.954. Glede na to je novi predlog proračuna manjši od sedanjega za 1.810.303.954 Din. Da bi se dobila prava slika o zmanjšanem obsegu izdatkov v novem predlogu proračuna, je treba upoštevati na eni strani, da je bilo treba v tekočem proračunskem letu odobriti naknade in izredne kredite v skupni vsoti 436 milijonov Din, na drugi strani pa, da se je služba državnih dolgov v novem predlogu proračuna zaradi novih posojil in povečanja anuitet starih posojil, torej izdatkov, ki se niso pojavili v sedanjem proračunu, morala povečati za 338 milijonov Din. S tema dvema korekturama, ki sta bili potrebni, da se dobi prava primerjava med sedanjim proračunom in predlogom za l. 1932/33, je faktično zmanjšan novi predlog proračuna za znesek približno 2.611.000.000 Din.

Zmanjšanje izdatkov je izvedeno v vseh proračunskih oddelkih, razen, kakor že omenjeno, v oddelku državnih dolgov, ki vsebuje urejene državne obveznosti, katerim mora država brez-pogojno zadostiti.

Zmanjšani so tudi osebni in materialni izdatki do skrajnih mej možnosti.

Predlog proračuna je uravnotežen v celoti. Ravnotežje je doseženo s strogo in dosledno izvedeno redukcijo izdatkov. Ti državni dohodki so predvideni v znatno zmanjšanem iznosu kakor v sedanjem proračunu. Pri neposrednih davkih je predviden za 431 milijonov Din manjši dohodek, pri posrednih davkih za 316 milijonov manjši dohodek. Dohodki od nemških reparacijskih plačil sploh niso predvideni. Dohodki državnih gospodarskih podjetij so za 565 milijonov manjši.

Predlog proračuna za l. 1932/33 je bil izdelan z iskrenim stremeljenjem, da odgovarja do skrajne meje možnosti sedanjim gospodarskim razmeram v državi in zmanjšani plačilni sposobnosti naroda. Na drugi strani obsega ta predlog neizogibne potrebščine državnega aparata.

V zvezi s proračunskim predlogom bo kr. vlada predložila Narodnemu predstavništvu gotove ukrepe, s katerimi se bo na eni strani olajšala fiskalna obremenitev naroda, na drugi strani pa zagotovil pravilni dotok dohodkov v državno blagajno, brez katerega se normalno in zdravo financiranje ne more zamisliti. Za redno državno financiranje bo ta predlog proračuna služil kot solidna in sigurna podlaga. Razen tega je doseženo resno in stvarno ravnotežje proračuna, tako da je predlog za leto 1932/33 najsigurnejše jamstvo za ohranitev stabilnosti narodnega novca, brez katere ne bi bilo rešitve našega narodnega gospodarstva in naših državnih financ. Čuvanje vrednosti narodnega novca je zato predmet največje skrbi vlade.

Socijalno zavarovanje obrtnikov

(Iz zanimivega predavanja predsednika Obrtniškega društva g. Josip Rebeča.)

Eina izmed glavnih pridobitev novega zakona o obrtnih je zavarovanje obrtnikov zoper bolezen, za onemoglost, starost, smrt in zoper nezgode. Vsi obrtniki brez izjeme smo določili novega obrtnega zakona, ki nam zagotavlja zavarovanje, najtopleje pozdravili. To določilo smo z velikim zadovoljstvom sprejeli zlasti mi, slovenski obrtniki, ker je šla prva inicijativa in pobuda za obvezno zavarovanje obrtnikov prav iz naših vrst. Ponosni smo na to, ker smo vzeli na sebe akcijo za dosego socijalnega zavarovanja našega stanu še v času, ko med obrtništvom v drugih pokrajinah za to ni bilo mnogo smisla in smo morali biti pripravljeni na to, da bomo v svojih stremeljenih za uresničenje te zahteve nalteteli, ako na nas odpor, pa vsaj na nerazumevanje in mlačnost. Našim zahtevam so se počasi pridružili tudi tovariši iz drugih pokrajin in končno se je posrečilo prepričati tudi merodajne vladne faktore, da so uzakonili določilo, po katerem bo tudi obrtnik zavarovan za vse primere bolezni in nezgod, pa tudi za delanezmožnost, ki ga doleti ob onemoglosti in starosti.

Določilo novega obrtnega zakona pooblašča ministra trgovine in industrije, da predpiše v sporazumu z ministrom za socijalno politiko in narodno zdravje ter po zaslišanju zbornice v dveh letih uredbo o organizaciji, načinu in pogojih zavarovanja obrtnikov. Zakon pooblašča torej ministra, da najkasneje v dveh letih izda zadevno uredbo. Po zakonu bo zavarovanje obvezno za vse obrtnike za bolezen, za onemoglost, starost in smrt in zoper nezgode, dočim prepušča zakon, da se določi organizacija, način in pogoji zavarovanja s posebno uredbo. Z gornjim določilom je bilo ustrezno predvsem nam, da bomo doleteli zavarovanje obvezno in ne fakultativno, kajti le zakonita obveznost za zavarovanje nam more garantirati dobro uspevanje ter tako organizacijo tega zavarovanja, da bo moglo naše zavarovanje doseči namene, ki smo si jih stavili, ko se je med nami porodila misel po zavarovanju. Socijalna veda in praktične izkušnje nas učijo, da prostovoljno zavarovanje ne more v uspehom vršiti socijalnih funkcij zavarovanja. Vidimo, da se pri prostovoljnem zavarovanju zavarujejo le oni, ki skoro s sigurnostjo pričakujejo, da bodo to zavarovanje v doglednem času potrebovali, ker ne bodo mogli ob primerih bolezni sami kriti stroškov za škodljive posledice bolezni, nesreč ali onemoglosti. Pri prostovoljnem zavarovanju se zavarujejo zato samo ravnejši mali obrtniki, ki se preživljajo s svojim delom od dneva v dan in nimajo nikalnih prihrankov za slučaj bolezni, kaj se za slučaj nesreče, onemoglosti in starosti, dočim vedno ni mogoče pridobiti za prostovoljno zavarovanje pramožnejših obrtnikov. Vidimo zato, da so pri prostovoljnem zavarovanju združeni povprečno samo slabi riziki, dočim se obrtnik, ki predstavlja dober riziko, prostovoljno ne zavaruje. Obrtniki, ki so v srečnem položaju, da se jim ni bati težkih materialnih stroškov, ki nastanejo za njega in za njegove svoje ob primerih bolezni, so pa zelo redki. Velika konkurenca in v polni dobi postopno napredujoče obilježbe obrtništva je sproletiziralo ves naš stan in nezavarovani obrtnik je danes v življenjskih krizah, ki zadenejo njega ali njegovo družino, v težjem gnetnem položaju, kakor je njegov zavarovani pomočnik in delavec. V vsakdanjem življenju vidimo številno primerov, ko propadajo cele obrtniške družine, ki so prišle ob svoj kruh zaradi onemoglosti ali smrti družinskega očeta, so predane na milost in nemilost javnosti ali občine. Dnevno maletimo na primere, ki nam očito kažejo, da je danes usoda obrtniške družine, ki pride ob svoje dohodke zaradi bolezni ali nesreče družinskega očeta, prav tako težka in kruta, ako ne težja, kot je usoda delavske družine. Med nami so zelo redki obrtniki, ki imajo tolike prihranke, da bi mogli kriti sami in brez težkih finančnih posledic bolniške stroške za sebe in svoje rodoljubne člane. Kogar doleti bolezen ali nesreča, je danes materialno v težjem položaju, kot je delavec odnosno njegova družina, za katerega se je uvedlo pri nas obvezno zavarovanje že pred 40 leti. Še težji je položaj obrtniške družine, ako postane družinski oče predčasno delanezmožen, ali ga pa doleti smrt še predno si je mogel vzgojiti sina naslednika v obrti in s tem preskrbeti s kruhom svoje. Zato je

bila edino pravilna naša teza, da bodi zavarovanje obvezno za vse obrtnike brez izjeme ne glede na njihov gospodarski položaj. S tem se razširi riziko vzajemno skupnost in ob velikem številu zavarovancev se bodo tudi z majhnimi prispevki dale doseči zadovoljive dajatve. Z zakonom je torej določena obveznost vseh obrtnikov za zavarovanje in uredba ne bo mogla od te obveznosti oprostiti nobenega, prav tako kakor je to pri delavskem zavarovanju, kjer morajo biti zavarovani vsi, od zadnjega vajenca pa do najvišjega ravnatelja.

Zakon pripušča uredbi le organizacijo, način in pogoje zavarovanja. To zakonsko določilo nam nudi možnost, da o organizaciji, načinu in pogojih zavarovanja odločamo sami in da se z uredbo ustvari organizacijo tako, kakor to najbolj odgovarja našim stvarnim prihlkam, našim potrebam in našemu položaju. Zakon določa v tem oziru le to, da je zavarovanje izvesti za področje ene ali dveh banovin in da se sme za zavarovanje ustanoviti skupen sklad ločeno ali v okviru obstoječih podobnih zavodov ali kreditnih ustanov za področje ene ali več banovin.

Kar se tiče organizacije zavarovanja smo že v začetku, ko smo postavili zahtevo po obveznem zavarovanju, obenem podčrtali, da bodi organizacija obrtniškega zavarovanja ločena od organizacije delavskega zavarovanja, ki ni niti ekonomska, niti bi odgovarjala našim potrebam in željam.

Potrebe obrtnika so glede na zavarovanje kvantitativno in kvalitativno popolnoma drugačne, kot one delavca. Obrtništvo bo tvorilo mnogo boljši riziko za zavarovanje nego delavstvo, ker smo prepričani, da bo obrtnik uporabljal svoje zavarovanje samo v primerih resnične potrebe. Ako pa bo nastopila taka potreba, potem mora biti pomoč učinkovita. Dajatve, katere nam nudi naše zavarovanje, morajo biti take, da bo to v resnici zavarovanje, ki mu zagotavlja dobro zdravniško pomoč in povrnitev utrupe dajanske škode.

Tudi kar se tiče upravnih stroškov zavarovanja, smo prepričani, da bodo, ako se ustvari samostojna organizacija, mnogo nižji, kot so stroški delavskega zavarovanja, ki konsumira vse prevladil odstotek prispevkov. Prav v oziru na to smo v svojih zahtevah tudi poudarjali, naj se organizacija obrtniškega zavarovanja nasloni na naše prisilne obrtne zadruge, ki bodo dobile z novim obrtnim zakonom prav gotovo večjo avtoriteto in upoštevane. Ustanovi naj se samo centrala za obrtniško zavarovanje s primernim strokovno izobraženim aparatom, izvršilni organi pa naj bodo v posameznih krajih naše zadruge. Kakor vidimo je torej organizacija našega zavarovanja že v življenju. Potrebna je le centrala, ki naj bo nosilec zavarovanja v banovini. Poudarjam izrecno, naj bo centrala nosilec zavarovanja za banovino, t. j. zavarovanje naj bo organizirano po banovinah. V tem oziru si moramo biti že danes na jasnem, da se bodo o priliki, ko bodo naše organizacije vprašane za izjavo glede organizacije zavarovanja, vse brezpogojno in decidirano izjavile za organizacijo zavarovanja po banovinah, kajti s centralizirano organizacijo delavskega zavarovanja, pri kateri je samo en nosilec zavarovanja za celo državo v Zagrebu, imamo že toliko žalostnih izkušenj, da si take centralistične in s tem s skrajnim birokratizmom zvezane in komplicirane organizacije pri našem zavarovanju absolutno ne želimo. Z organizacijo zavarovanja po banovinah, ki bo slonela na naših zdrugeth, se pritegne k sodelovanju na zavarovanju obrtnike vseh krajev. Vsak obrtnik bo imel potom svoje zadruge neposreden vpogled v poslovanje uprave zavarovanja, vsakemu bo dana prilika, da opozori na eventualne nedostatke in poltrebne izpopolnitve in na ta način nam bo dana možnost, da si zavarovanje uredimo tako, kakor bo to najbolj ustrezalo našim potrebam in zahtevam. Ako naslonimo naše zavarovanje na že obstoječe, na strogo centralistični bazi za celo državo organizirano delavsko zavarovanje, nam bo odvzet na usodi našega zavarovanja skoraj vsak vpliv. Uprava postane birokratična, preokorna in s tem tudi draga. Prepričani smo, da bo ob dobro razvitem socijalnem čutu in čutu vzajemnosti in solidarnosti našega obrtništva mogoče urediti zavarovanje tako, da bodo z majhnimi premijami mogoče kar največje dajatve.

Ugodno je za nas tudi to, da je ureditev načina in pogojev zavarovanja prepuščena posebni uredbi, tako da imamo tudi v tem oziru še proste roke, da si tudi to uredimo tako, kakor nam bo najbolj prišlo. Vemo, da so kulturni nivo in s tem tudi socijalne potrebe obrtništva v posameznih pokrajinah naše države tako različne, da bi bilo skoro nemogoče, ali vsaj neprikladno uvesti enotnost načina in pogojev zavarovanja za vso državo. Prav v tem oziru bo potrebna med našim obrtništvom še posebna anketa in zahtevali bomo, da se da zdrugeth pred izdajo prilika, da se o tem podrobneje izjavijo. Pri delavskem zavarovanju je uvrščeno delavstvo v mezdne razrede, ki se določajo po dnevni mezdi vsakega posameznega delavca. Pri obrtniku taka uvrstitev ne bo mogoča in bo tu še sklepati o važnem vprašanju, ali naj bodo vsi obrtniki zavarovani pod enim in istim pogojem, odnosno naj se pri zavarovanju napravi eden, dva ali trije razredi. Po razredih ali kategorijah naj bi se določili prispevki, ki naj jih plačajo v dotični razred spadajoči obrtniki, po razredih pa bi se morale potem tudi določiti dajatve, ki bi pripadale obrtniku v slučajih bolezni, nezgode, onemoglosti, starosti in smrti. Naravno je, da bodo obrtniki stremeli za tem, da naj bodo prispevki zavarovanja čim manjši. Z manjšimi prispevki bi pa bile naravno zvežane tudi manjše dajatve, ki bi pripadale obrtniku zaradi bolezni ali onemoglosti, zato bo prav gotovo tudi mnogo takih, ki bodo raje plačali višje prispevke zato, da jim bodo zagarantirane v primerih potrebe tudi večje dajatve. Taka uvrstitev obrtnikov v razrede ali kategorije bi bila sicer pripravna, imela bi to slabo posledico, da bi vzbujala med posamezniki nezadovoljstvo, ker bi se s tem ustvarili obrtniki prve, druge ali tretje kategorije. Toda moje mnenje je, da če ne bo potrebno določiti take razvrstitve obrtnikov v razrede pri zavarovanju zoper bolezen in nezgode, bo to prav gotovo potrebno pri zavarovanju za onemoglost, starost in smrt, kajti obrtniki, kateri se ne bo upal misliti na to, da mu bo usoda v življenju posebno mila, bo stremel za tem, da si s primernim zavarovanjem preskrbi človeka vredno oskrbo za onemoglost in starost, odnosno primerno oskrbo za svobodo, ako ga doleti smrt še predno mu doraste družina. Tu bo treba pač nuditi možnost tako zvanega nakupa let ali slučno. Izбира za eventualne višje dajatve ob onemoglosti, starosti ali smrti naj bi bila torej prepuščena vsakemu zavarovancu.

Dočim sem prepričan, da smo bili vsi obrtniki že od prvih početkov, ko smo začeli razpravljati v naših organizacijah o obveznem zavarovanju obrtnikov enotni, enotni v tem, da bodi zavarovanje obrtnikov obvezno in ne prostovoljno ter da bodi organizacija zavarovanja ločena od organizacije delavskega zavarovanja ter naj bo urejena po banovinah in naj se nasloni na naše zadruge, bo med nami prav gotovo raznih mnenj glede uvrstitve obrtnikov pri zavarovanju in s tem v zvezi tudi glede premij in dajatev. To vprašanje ostane torej še odprto in prav je, da predvideva zakon v tem oziru posebno uredbo. Zahtevali bomo, da se tudi glede tega vprašanja zaslišijo vse naše zadruge in obrtniške organizacije in da se najde tudi v tem oziru izhod, ki bo vsem ustregel in ki bi tudi v korist novega našega zavarovanja. Že dolga leta sem pobornik ideje obveznega zavarovanja obrtnikov, ker sem prepričan, da more obrtnik minno delati, uspešno se razvijati in posvetiti vse svoje sile svojemu obrtu le tedaj, če ve, da je on in njegova družina za primer bolezni, nesreče in smrti zavarovan. Skrb za bodočnost je mora, ki je že marsikoga spravila do obupa. Pri delu za uresničitev zavarovanja sem bil vedno optimist in tudi, če sem naltetel včas na nerazumevanje, nisem nikdar obupal in zato sem s prav velikim zadovoljenjem sprejel vest, da je bilo uzakonjeno določilo o obveznem zavarovanju obrtnikov. Kakor sem bil od vsega začetka naših akcij za uvedbo obveznega zavarovanja obrtnika optimist, tako sem danes še večji optimist in prepričan, da se bo glede vseh podrobnosti za izvedbo tega zavarovanja naša enotnost med našim obrtništvom, da se stvori zdrava baza, na kateri bo dobro uspevalo naše zavarovanje, od katerega si obetamo kar vse najboljše in ki pomeni, lahko rečemo, novo fazo v razvoju našega obrtništva. Poudarjam pa ponovno: organizacija obrtniškega zavarovanja mora biti v obrtniških zokah. Kakor bomo morali sami plačevati premije, tako naj se nam dovoli, da tudi

6. 11.
v Kozini
Ples
Grafike
ob 8.
uri zvečer

sami odločamo o usodi našega zavarovanja, o prebitkih, kakor tudi o eventualni izgubi. Zreli smo dovolj in varstva od katerekoli centralne ustanove izven naše banovine ne potrebujemo!

Gibanje trgovstva in obrtništva v l. 1931.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je objavila podatke o ustanovitvah in izbrisanih novih trgovinskih in obrtnih obratov.

Iz te statistike je razvidno, da je bilo v zadnjem četrtletju pret. leta ustanovljenih in vpisanih 251 (v 3. četrtletju 1931 293), odjavljenih pa je bilo 211 (228) obratov. Največ prijav (v oklepajih odjav) beležijo v zadnjem četrtletju lani tele stroke: lesna 10 (18), trgov. v deželni pridelki 20 (9), z živil 23 (27), s perutnino 10 (20), branjarije 15 (11), z mešanim blagom 64 (43), selmarstvo 8 (14), agenture in komisijske trgovine 7 (9), z delikatesami 9 (2), z živino 3 (8), tehnične 7 (1) itd.

Skupno je bilo v celotnem letu 1931 vpisanih 1090 novih trgovinskih obratov v primeri s 1287 obrati v l. 1930. Nadalje je bilo lani odjavljenih 1078 (162) trgovinskih in pomožnih obratov. Prirastek znaša v letu 1931 12 obratov in je znatno manjši kot leta 1930, ko je znašal 125 obratov. S prirastkom v letu 1931 pa se je število trgovinskih obratov v Sloveniji povečalo na 12.935.

Obrtnih obratov je bilo prijavljenih 491 (570), odjavljenih pa je bilo 283 (393). Največje gibanje so izkazovale tele panoge (v oklepajih število odjav) v prijavah: vrtnarji 7 (2), kovači 7 (13), kolarji 5 (12), žage 4 (10), mizarji 28 (25), sedlarji 3 (8), izdelovanje pletenin 6 (7), krojači 39 (36), šivje 40 (52), čevljarji 60 (39), brivci 8 (5), mlinci 12 (16), pekli 16 (13), mesarji 15 (8), pleskarji 5 (5), avtotaksi 28 (12), prevozniki 16 (8), gostilne 56 (34) itd.

Skupno je bilo v vsem preteklem letu prijavljenih 2276 novih obrtnih obratov (leta 1930 2721), odjavljenih pa 1775 (1725) obratov. Prirastek znaša torej 501 obrat v primeri z 996 obrati v letu 1930. Prirastek je torej lani bil za polovico manjši kot leta 1930, kar je dokaz, da tudi obrtništvo zlasti po deželi vedno bolj čuti naraščanje gospodarske krize. S prirastkom v letu 1931 znaša število obrtnih obratov sedaj v Sloveniji na področju Zbornice 32.903.

Statistika Zbornice izkazuje posebej tudi industrijska podjetja, katerih je bilo prijavljenih v zadnjem četrtletju preteklega leta 9, odjavljen pa je bil en sam obrat.

Zakonski predlogi o trgovskem in obrtnem šolstvu

Minister dr. Kramer je predložil zakonske predloge o srednjih tehničnih šolah, o pomorsko trgovskih akademijah, o ženskih obrtnih in ženskih strokovnih učiteljskih šolah ter o srednje tehniških in moških obrtnih šolah. Minister dr. Kramer je zaprosil Narodno skupščino, naj izvoli za te zakonske predloge poseben odbor. Predsednik dr. Kumanudi je izjavil, da bo na prihodnji seji Narodne skupščine izvoljen odbor, ki naj prouči predložene zakonske osnutke.

ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE a. d. podružnica Ljubljana

Dunajska cesta štev. 31 (hiša Zidarjevih dedičev)

Telefon štev. 30—20.

Račun poštne hranilnice štev. 14.003.

Centrala: BEOGRAD

Daje menične in kredite v tekočem računu obrtnikom, vsem kreditnim zadrugam, ki posojujejo tudi obrtnikom in lombardira državne vrednostne papirje.

Glavna podružnica: ZAGREB

Sprejema hranilne vloge z ali brez odpovedi. Otvorja tekoče in žiro račune. Izdaja kavejte in garancijska pisma.

Podružnica: SARAJEVO

Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikov in obrtnih kreditnih zadrug. Izvršuje vse ostale bančne posle.

Kaj je novega?

Smrtna kosa. V nedeljo, dne 31. januarja t. l. dopoldne je umrl v Kranju v 65. letu starosti čevljar Jamnik Jakob, N. p. v m.!

Nov francoski poslanik v Beogradu. Pooblaščen minister druge stopnje in ravnatelj oddelka za Azijo in Oceanijo v ministertvu za zunanje zadeve Nagi-ard je imenovan za izrednega poslanika in pooblaščenega ministra francoske republike v Beogradu.

Izdelovanje cevi v Bolgariji za parne in vodne naprave bo prevzela nova d. d., ustanovljena z glavnicco 10 milijonov devov, ki so jih dali Nemci, Francozi, Belgijci in Čehi.

Prašiči za Mandžurijo. Na račun kitajske vlade je hotel nakupiti za Mandžurijo neki inozemski posredovalec v Zagrebu 20.000 prašičev. Do zaključke kupčije pa ni prišlo, ker se glede jamstva niso mogli zediniti.

Za omiljenje brezposelnosti v Franciji so pričeli z velikimi javnimi deli, za katere je namenjenih zaenkrat 1200 milijonov frankov. Vrh tega je notranje ministertvo dovolilo občinam kredit 275 milijonov frankov po nizki obrestni meri za zgradbo vodovodov itd.

Izplačilo kupona obveznic za vojno škodo. Naš državni dolg v 2 in pol odstotnih obveznicah državne rente za vojno škodo je največji notranji dolg, tako po svoji višini kakor tudi po številu obveznic, ki so razširjene po vsej državi in v vseh slojih prebivalstva. Že dne 1. februarja se bo pričelo izplačevanje 8. kupona teh obveznic.

3 organizacij

Zborovanje obrtnikov Dolnjega Zaslavia. Obrtniško društvo v Brežicah porablja zimski čas za pouk svojih članov, da dvigne stanovsko zavest obrtnišva. V ta namen prireja društvo vsak teden seje odbora, ki so javne in torej dostopne tudi vsem drugim obrtnikom. Na sejah obravnavajo vsa važna stanovska vprašanja in obrtniki se seje udeležujejo v častnem številu in pridno sledijo živahne stvarne debate. Ustrezajoč želji obrtnišva vsega Dolnjega Zaslavia je priredilo društvo v nedeljo 31. pr. m. v dvorani Narodnega doma v Brežicah veliko obrtniško zborovanje, o katerem poročamo na drugem mestu. Ker pa se tamošnje obrtnišvo živo zanima tudi za oba sistema zbornic, priredi dne 14. februarja zopet obrtniško zborovanje za Zasavje, na katerem zborovanju pa se bo razpravljalo samo o zbornicah.

Disemski nabiralnik

Vprašanja.

Vprašanje 2. Vljudno naprošam ugledno uredništvo, da mi pojasni v »Pismenem nabiralniku« Obrtnega Vestnika, kako se kale najboljše vzmeti (peresa).

Odgovori.

Odgovor na vprašanje 2. Za kaljenje vsakovrtnih oblik vzmeti uporabljamo nerazčiščeni glicerini z ali brez vode. Glicerini ima lastnost, da se lažje veže z vodo, katere lastnosti pa druga olja in masti nimajo. Z dodatkom več ali manj delov vode se po poljubnosti trdota dviga ali manjša. Primerno trdoto dosežemo pri uporabi nastopne tekočine: 32 delov glicerina, 3 dele kolodija, 2 dela kuhinjske soli; toplota 18 do 20 stopinj Celzija.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Obrtniške zadruge druga za drugo za skupne zbornice

Pred nekaj dnevi se je vršil občni zbor Zadruga izvoščkov in avtotaksijev v Ljubljani, ki se je izrekel soglasno za skupne zbornice. Tudi Zadruga izvoščkov in avtotaksijev v Mariboru se je izreкла na svojem občnem zboru v soboto 30. pr. m. soglasno za skupne zbornice. Zborovanje je bilo izredno dobro obiskano; udeležencev je bilo okrog 70.

V nedeljo 31. pr. m. se je vršil v Celju občni zbor ondrotne Zadruga krojačev, ki se je izreкла soglasno za skupne zbornice.

Na svečnico so se vršili občni zbori: Zadruga rokodelskih obrti v Trzinu. Zadruga klobučarjev v Celju in Zadruga stavbnih obrti v Kamniku.

Na vseh teh občnih zborih so se izrekli zadruge soglasno za skupne zbornice.

Na svojem občnem zboru dne 31. prejšnjega mesca pa se je izreкла Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov in graverjev v Ljubljani soglasno za skupno zbornico z avtonomijo odsekov, ker članstvo priznava uspešno delovanje v naši skupni zbornici, tako za napredek obrtnišva, kakor tudi za vse ostale gospodarske panoge, s katerimi je obrtnišvo v tesni zvezi.

Obrtniško zborovanje v Brežicah

Obrtno društvo v Brežicah je sklicalo za preteklo nedeljo 31. januarja t. l. obrtniško zborovanje za svoji okolici. Ob častni udeležbi je otvoril in vodil zbor zaslužni predsednik g. Josip Holy. Uvodoma je pozdravil navzočega zastopnika sreskega poglavarstva g. dr. Manušica ter referente: g. Josipa Rebeka iz Ljubljane, ki je govoril o gospodarskem položaju obrtnišva in g. Frana Igliča, ki je podal obširno poročilo o socialnem zavarovanju delavstva ter o predvidenem obveznem zavarovanju obrtnikov. Zelo zanimivo je bilo tudi obširno poročilo o novem obrtnem zakonu, ki ga je obrazložil v poljudnih besedah g. Žabkar. Isti je obrazložil tudi navzočim način davčne napovedi. Zborovalci so z zanimanjem sledili izvajanjem referentov in po končanih poročilih se je razvila kratka debata. Po tej je bila sprejeta naslednja

resolucija:

Obrtniki, zbrani na zboru Obrtnega društva v Brežicah dne 31. jan. 1932, ugotavljajo:

1. da pozdravljajo novi obrtni zakoni, vendar pa želijo in zahtevajo, da se v tem zakonu popravi to, kar je razne hibe, ki so tako v škodo obrtnišva kakor njegovega bodočega naraščanja in

da sodelujejo zastopniki obrtniških organizacij pri redakciji uredb in odredb v smislu tega zakona,

2. da se sedanje težko gospodarsko stanje v državi z vsemi silami omili in omogoči gospodarskim slojem razvoj njihovega dela ter da se omogoči obrtništvu dostop in sodelovanje v javnih korporacijah,

3. da se davčni sistem prilagodi plačilni zmožnosti obrtnišva s posebnim ozirom na male obrti, ki jih je treba še posebej zaščititi,

4. da se sistem socialnega zavarovanja delavcev spremeni tako, da se sedanje zavarovanje decentralizira in spravi bremenoma delodajalcev v sklad z njihovim gospodarskim stanjem,

5. apelirajo na vse obrtniške organizacije, da lažajo svoje vrste, opuste vse morebitne škodljive osebne borbe in da živo sodelujejo pri vseh gospodarskih vprašanjih,

6. pozdravljajo določila novega obrtnega zakona o zavarovanju mojstrov zoper bolezen, starost, nezgodo, onemoglost in smrt ter želijo, da se uredba o tem zavarovanju pospeši

izda ob sodelovanju obrtniških organizacij. Sistem tega zavarovanja naj bo tak, da bo mudi pri nizkih davcih čim večje ugodnosti zavarovancem.

7. Izjavljajo, da hočejo z vsemi silami delovati za procvit države, v kateri edini vidijo svojo boljšo bodočnost.

G. Andrej Kralj je k tej resoluciji z živahnim pripravljenjem dodal tudi zahtevo po nujnosti elektrifikacije breziškega okraja in peticijski na srezko načelstvo v Brežicah glede šušmarstva.

Navzoči so predloge in resolucije z navdušenjem soglasno sprejeli, nakar je s pozivom na obrtniško solidarnost zaključil g. predsednik Holy dve in polurno pa stvarno in koristno zborovanje.

Obrtniki klobučarske stroke za skupne zbornice

Na praznik 2. februarja t. l. se je vršil občni zbor Zadruga klobučarjev za Dravsko banovino v Celju. Zbor je vodil načelnik g. Šribar, ki je uvodoma omenjal, da je stroka klobučarjev danes ena najbolj ogroženih. Velika konkurenca s strani trgovskih prodajalcev preprečuje njen razvoj in napredek.

Marčurji tajnik g. Stražnik je podal lepo in obširno poročilo, iz katerega posnamemo, da šteje zadruga 66 članov in da je bila zelo delavna. Določila zadruga je bilo največ osredotočeno v stremenje za zaščito članstva.

Obračun in proračun sta bila soglasno odobrena, na kar se je razvila daljša debata glede vprašanja sistema zbornic. Članstvu je utemeljeno pojasnil položaj navzoči zastopnik in član Zbornice TOI v Ljubljani g. Josip Rebek. Klobučarski rokodelci so se čutili zapostavljene, misleč, da jih Zbornica ni dovoljno zaščitila. Po pojasnitvah g. zadružnega inštruktora pa je bilo ugotovljeno, da je članstvo samo mnogo krivo, ker ne sodeluje z zadrugo in je bila zbornica vse preveč obveščena o njihovih težnjah in željah. Glasovanje pa je pokazalo, da prevladuje zdrav in solidaren razum nad vsem drugim. Vsi navzoči člani so se izjavili soglasno za sistem skupnih zbornic.

Celjski peki oproščeni

Lani se je vršila znana razprava proti celjskim pekovskim mojstrom, ker so bili obtoženi, da so prekoračili tarifo, ki jo je glede prodaje kruha določila kr. banska uprava.

Celjsko okrajno sodišče je takrat izreklo oprostilno sodbo, ki jo je potrdilo tudi celjsko okrajno kot prizivno sodišče. Nato pa je državni tožilec dvignil obtožbo zoper vse celjske pekovske mojstre zaradi navijanja cen. V tej zadevi se je pred krajim vršila zadnja razprava pod okrajnim sodiščem. Sodnik-poudinec dr. Božič je iz formalnih razlogov izrekel oprostilno sodbo za vse obtožence.

Izredni občni zbor »Obrtniškega društva« v Ljubljani

Na zadnjem občnem zboru, ki ga je vodil g. Pičman, je bil izvoljen odbor, ki so v njem osebe, katere so že prej vodile močno organizacijo naših obrtnikov. Tadašnji predsednik zborovanja g. Pičman po volitvah sam izjavil, da so bile volitve popolnoma v redu in za gotovilo lojalnost v vseh vprašanjih, ki se tičejo obrtniškega stanja, prav tako pa je tudi obljubil, da bo tudi skupina, ki jo on vodi, sodelovala z novim odborom v boju za koristi obrtnikov. Kmalu po občnem zboru je pa skupina g. Pičmana po svojih zastopnikih zahtevala izredni občni zbor, ki naj bi zavzel tudi stališče o prečem vprašanju uredbe zbornic. Manjšinska skupina je predlagala dnevni red, prav tako pa tudi sam odbor, ki ima po pravilih edi-

ni pravico določiti dnevni red občnih zborov. Na dnevnem redu izrednega občnega zbora, ki je bil v soboto zvečer v »Zvezdi«, je bila torej samo ena točka o izpremembi društvenih pravil.

Vrtna dvorana rastavracije »Zvezda« je bila nabito polna prištev obiskovalcev in občni zbor je trajal tri ure. Razburjenje na občnem zboru je prišlo do takih ekscesov, ki ne delajo časti do sedaj tako resni organizaciji. Kljub temu, da je bilo pojasnjeno, o čem je dovoljeno govoriti, je opozicija neprestano vzdržala na zahtevi, da se razpravlja tudi o točkah, ki niso bile na dnevnem redu. Končno so zborovalci po največjih debatah glasovali o izpremembi pravil kakor jih je predlagal odbor in opozicija je ostala v prav znani manjšini. Izprememba pravil, ki jo je predlagal odbor, sicer ni bila velika in se je tikala samo formalnosti, vendar pa je glasovanje bilo odločilnega pomena.

Glasovali so zborovalci po imenih, in ko je potekla cela ura, je lahko predsednik skrbutinitja g. Marčič proglasil, da je bilo oddanih 127 glasov in sicer za predlog odbora 81, proti predlogu pa 56 glasov, da je torej manjšala odboru le 9 glasov do dvetretjinske večine.

Predsednik g. Rebek je po proglašenju rezultata izjavil, da ostanejo stara pravila ter v daljšem govoru vse člane pozival k pameti in iztrezenju, čas nas kliče na branik življenjskih interesov obrtnega stanja in kdor delo ovira, ne spada v naše vrste. Za svoj govor je žel živahno odobravanje večine, vmes svede niso izostali protesti posameznih, ki pa so v vihanju odobravanja skoro utihnili.

Priporočljive knjige

J. Mosetizh: Neposredni davki. Tako je naslov brošure, ki jo je v lični obliki izdala »Kmetijska matica« v Ljubljani. Na 181 straneh finega papirja in v lepem tisku je obrazložil priznani finančni strokovnjak višji finančni svetnik v p. g. Josip Mosetizh vso obširno snov, ki spada pod zaglavje »Neposredni davki« v tako poljudni obliki, da bo z veseljem segel po njej vsakdo, kdorkoli ima le opravka z davki in z njihov plačevanjem. Vsa snov, ki jo je avtor v svrhu lažjega razumevanja lajka dopolnil z davčno-tehniškimi izrazi in pa citiranjem raznih davčnih naredb in odredb, je porazdeljena pregledno v pet oddelkov. Splošni del vsebuje in pojasnjuje značaj in namen davkov, davčno zakonodajo in finančno upravo. Sledi razpored vseh neposrednih davkov: zemljarina, zgradarina, pridobitina, rentnina, družbeni davek, uslužbenški davek, vojnika, davki na neozemljene osebe ter splošni in skupni davek na poslovni promet. V tretjem oddelku najde davčni zavezanec točne informacije o davčni napovedi, davčnih odborih, odmeri davka, pritožbah, zastaranju in jamstvu; končno pa je še podučen o tem, kako se davki porabijo in pravišni izterjajo ter o načinu kazenskega postopanja proti davčnim zavezancem za slučaj neplačila davčne obveznosti. Zelo temeljito je v tej knjigi zlasti obdelano vprašanje davka na poslovni promet, kar je zelo važno za vsakega samostojnega obrtnika; je pa sploh vsa snov tako praktično urejena, da je ne sme pogrešati noben obrtnik.

Iz založbe »Žena in dom«. Podjetna in neutrudljiva založnica gospa Rjja Podkrajškova je obogatila zbirko »Žena in dom« za novo knjigo, ki jo bo naše žensktvo prav toplo pozdravilo. »Vizorna gospodinja« ima na 80 straneh velike osmerke nagromadenih toliko praktičnih nasvetov za naše gospodinjke, da bi bilo o tem razpravljati preobširno. Z vedno hitrejšim tempom vsestranskega napredka terja tudi gospodinjstvo nove notranje preureditve in stavlja na gospodinjstvo nove zahteve; zato pa morajo biti vsi taki nasveti res praktični in sprejemljivi za gospodinjke iz vseh slojev. Lična knjiga ustreza svojemu namenu popolnoma.

Dobave in licitacije

Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 13. februarja t. l. ponudbe glede dobave 160.000 komadov kuvent.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 18. februarja t. l. ponudbe glede dobave 500 komadov grl »Swan« za električne žarnice ter glede dobave 15 komadov smirkovih plošč.

Dobava čevljev in platna. Dne 16. marca t. l. se bo vršila v Kairu licitacija glede dobave ca 2100 parov čevljev in svilenega platna za poštno-telegrafsko osebje. Pogoji so interesentom na razpolago pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 4. februarja t. l. ponudbe glede dobave železne in pocinkane pločevine.

Direkcija državnih železnic Subotica sprejema do 6. februarja t. l. ponudbe glede dobave pisarniškega materiala (papir, kopirni papir, traki za pisalne stroje itd.).

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 11. februarja t. l. ponudbe glede dobave 1 gumijevе cevi, 200 kg železne paličene žice, 100 kg vijakov iz maticami in 100 komadov staufertjevih mazalic ter glede dobave 20 komadov spiralnih svetrov.

Centralna mlekarica državnega dobra »Belje«. Beli Manastir (Baranja) sprejema ponudbe za dobavo 500 zabojov za razpošiljanje surovega masla.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 15. februarja t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg olja za mazanje jamskih vagonov. — Dne 24. februarja t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave 120 tisoč komadov opeke.

Oddaja zgradbe in zavarovanja industrijskega tira v Vrapču pri Zagrebu se bo vršila po ofertalni licitaciji dne 15. februarja t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu.

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 12. februarja t. l. ponudbe glede dobave 4 komadov hidrauličnih dvigalk.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 11. februarja t. l. ponudbe glede dobave masla za jamske vozičke ter glede dobave 10 sodov dinamita.

Dobava opreme za planinske edince. Ministrstvo vojne in mornarice v Beogradu namerava nabaviti specialno opremo za planinske edince (smuč, isvečanje, rokavice, čevlje, razne smučarske in turistijske potrebščine itd.). Da dobi ministrstvo najprvo po en komad vseh potrebnih predmetov kot model, se bo dne 13. februarja t. l. sprejemalo pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani pismene kolkovane ponudbe za dobavo po enega komada, oziroma para potrebnih predmetov. Pri tej priliki se bo odkupilo od vsakega ponudnika po en komad, oziroma par oferiranih predmetov v ta namen, da izbere ministrstvo od ponujenih predmetov najboljši in najpovoljnejši za nadaljnjo nabavo.

Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 11. februarja t. l. ponudbe glede dobave 500 kg tovorne masti in 500 kg cilindričnega olja ter glede dobave vijakov, matic in podložnic.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 15. februarja t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg kovanih itračnikov ter glede dobave 1 stroja za brušenje krožnih žag.

Direkcija državne železarne Vreš sprejema do 17. februarja t. l. ponudbe glede dobave električnega materiala.

Dne 22. februarja t. l. se bo vršila pri Dravski delavnici v Ljubljani ofertna licitacija glede dobave 28 kub. m lesa; dne 29. februarja t. l. pa glede dobave stroja za izdelovanje konic za kolosa.

Dne 16. februarja t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave masla za ljubljansko garnizijo; dne 17. februarja t. l. pa pri Komandi vojnega okruha v Mariboru za mariborsko garnizijo.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 11. februarja t. l. ponudbe glede dobave 2500 kg masti za jamske vozičke, 2500 kg bencina, 1500 kg strojnega olja, 1500 kg cilindričnega olja, 500 kg dinamita, 20 komadov galvaniziranih elementov.

Dne 2. marca 1932 se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu ofertna licitacija glede dobave 30.000 komadov mrežic za plinsko razsvetljavo.

Prodaja avtomobilov in njih delov se bo vršila potom licitacije dne 15. februarja t. l. pri Avto-Komandi II. armijske oblasti v Sarajevu.

Ivan Mihelčič

elektr. konces. podjetje

LJUBLJANA, Borštnikov trg 1

ima na zalogi vsakovrstni električni material, žarnice in svetila. Prevzema v izvršitev električne instalacije. Jamči za solidnost in zmerne cene.

Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: Dne 19. februarja t. l. pri Direkciji Pomorskega Saobračaja v Splitu glede dobave jeklenega materiala; dne 21. in 22. februarja t. l. pa glede dobave kovinskega materiala. — Dne 16. februarja t. l. pri Upravi policije v Sarajevu glede dobave 200 parov čevljev za policijsko stražo; pri Komandi Savske divizijske oblasti v Zagrebu pa glede dobave 25.000 m³ drv. Dne 18. februarja t. l. pri Komandi diviz. oblasti v Osijeku glede dobave 14.500 m³ drv. — Dne 19. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave ognjegasnega orodja. — Dne 20. februarja t. l. pri Dravski divizijski oblasti v Ljubljani glede dobave 20.700 m³ drv.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 18. februarja t. l. ponudbe glede dobave 100 komadov kompletnih bencinskih varnostnih svetilk.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 11. februarja t. l. ponudbe glede dobave usnatih jermen, električnih strojev, 1 transportnega traku, vodovodnih cevi, ventilov, gumijevih cevi, električnih ventilatorjev.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 11. februarja t. l. ponudbe glede dobave amoniak-papirja, heliografskega papirja, črnega tuša, 150 kg dinamo žice, raznih vijakov, glede dobave transformatorja in Delvac-aparata.

Dne 11. februarja t. l. se bo vršila pri Komandi III. armijske oblasti v Skoplju ustmena licitacija glede dobave 20.000 m³ drv.

Direkcija državnega rudnika Senjski rudnik sprejema do 8. februarja t. l. ponudbe glede dobave 200 komadov varnostnih tablic.

Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 11. februarja t. l. ponudbe glede dobave izolirnega traku, laka, kabelske mase.

Oddaja zakupa restavracije na postaji Ustiprač-Goraždi se bo vršila potom ofertne licitacije dne 16. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 8. februarja t. l. ponudbe glede dobave 5 m gumijevega transportnega traku in 5000 kg ovsa.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 11. februarja t. l. ponudbe glede dobave zveznih klup in varoval; do 18. februarja t. l. glede dobave 30 plošč železne pločevine, 2 armatur, 100 kg kleja, ročnih žag, žaginskih listov i. t. d.

Dne 25. februarja t. l. se bo vršila pri Komandi vrbaskе divizijske oblasti v Banja luki licitacija glede dobave 3330 m³ drv.

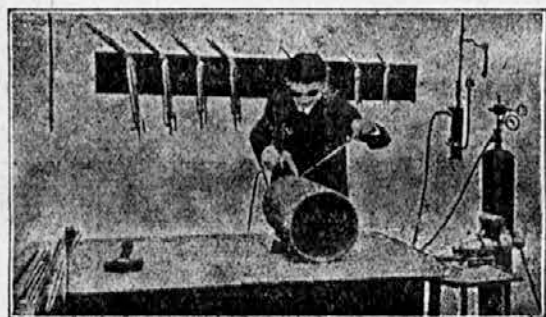
Prodaja konjskega gnoja se bo vršila potom ustmene licitacije dne 22. februarja t. l. pri Komandi dravskega žandarmerijskega polka v Ljubljani, Rimska cesta 22.

Oddaja zakupa buffeta na postaji Vreš se bo vršila potom ofertne licitacije dne 22. februarja 1932 pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu.

Oddaja zakupa buffeta na postaji Zagreb-Sava se bo vršila potom ofertne licitacije dne 20. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 18. februarja t. l. ponudbe glede dobave električnega materiala.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

Tvornica
ZA DUŠIK D. D.

in
AGA-RUŠE

udružene jugoslov.
tvornice acetilena in
oksigena d. d.

zadovoljnjeta s svojimi prvovrstnimi
proizvodi:

KARBIDOM-DISSOUS-
PLINOM in KISIKOM

širok vse Jugosavije na svetline

avtogenskih varilcev

in nudita tisočerm mirno, lepo
in solnčnobelo

acetilensko
luč

Izkoriščajte tudi Vi te njihove
proizvode v svojo korist!

Prijeten
radio sprejem
nudi jo naši
radio aparati!

Jugosport r. z. z o. z.
Ljubljana, Dalmatinova
ulica št. 13.

OBRATNA BANKA V LJUBLJANI
CENTRALA: KONGRESNI TRG 4
PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508

Račun pri poštini hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje